

Znovuzrozené památky

v jižních Čechách

Jižní Čechy
Pohodové

www.jiznicechy.cz

Zámek Bechyně

Znovuzrozené památky

v jižních Čechách

16 příběhů znovuzrozených památek v Jihočeském kraji po roce 1989

Rok 1989 znamenal přelom nejen v osobním životě nás všech, ale i znovuzrození pro mnohé nemovitosti našeho kraje – zámky, hrady, tvrze, usedlosti a přilehlé statky.

Připravili jsme pro vás šestnáct příběhů, mnohdy napínavých i dojemných, z míst Jihočeského kraje, kde se historie zasnoubila s přítomností a vytváří budoucnost. Z příběhů je cítit houževnatost, odhodlání, někdy i zarputilost, ale v každém ohledu síla vrátit zašlou slávu tam, kde kdysi kvetla. Až budete projíždět naším krajem, zastavte se na těchto místech, předem se objednejte nebo si ověřte, kdy mají otevřeno, a sami se přesvědčte, jaká krásná nová místa v kraji zvou k návštěvě.

Jižní Čechy
Pohodové

Zámek Blatná

Na první pohled je vidět, když se někdo o svůj majetek pečlivě stará a dovede uplatnit i obchodního ducha. V pokladně zámku si můžete koupit krmivo pro daňky, kteří jsou v oboře tak ochočení, že údajně zabloudili až na finanční správu města Blatná.

V zámeckém parku stojí zrekonstruovaný empírový domek, v němž v současné době bydlí majitelka zámku baronka Jana Germenis-Hildprandtová se synem Stefanem a kde se ještě nacházejí zbytky sochařského náčiní po strýci Jindřichovi, známém sochaři. Jejich rod žije zde na Blatné od roku 1798, ovšem s poválečnou přestávkou, která trvala až do roku 1992. Tehdy převzala majetek baronka Cornelia se dvěma dcerami, Janou a Josefínou. Pracovala jako tlumočnice v OSN, se svým manželem pobývala v Africe, na Baleárách a později v Německu. Když paní Cornelia v roce 2014 v pozhledném věku 98 let zemřela, do čela správy se postavily obě dcery. Baronka Jana, dnes vdova po řeckém manželovi architektu Spyridonovi Germenisovi, stojí ve funkci prezidentky v čele Asociace majitelů soukromých hradů a zámků a aktivně spolupracuje s ostatními členy rodů a majiteli historických objektů v celé republice. Sestra Josefína žije převážně v Dobřichovicích u svých dětí a stará se o místní pivovar a palírnu.

V roce 2019 se na zámku Blatná otevře expozice věnovaná následníkovi trůnu Ferdinandu D'Este, který zde pobýval, a proběhne stavební oprava křídla Reita z Piestingu se svatebním apartmá pro novomanžele.

V zámku jsou k vidění předměty z pobytů rodiny po celém světě, historický mobiliář i fotografie rodinných příslušníků. A třebaže nápis na dveřích pokladny hlásá, že „prohlídka se koná, pokud se sejde alespoň pět platících návštěvníků“, je tady od rána do odpoledne plno.

www.zamek-blatna.cz

Tipy v okolí:

Město Blatná

– málokterý zámek je tak přirozeně integrován do městské zástavby. Ve městě stojí za prohlídku také místní pivovar a palírna, které jsou rovněž v majetku rodiny Hildprandtů.

Zámek Lnáře

Nenechte se zmýlit tabulkou u vstupu do zámku Lnáře s nápisem „Státní zámek, objekt Úřadu vlády Československé republiky“. Tabulka připomíná, že tu skutečně vláda své sídlo měla, v 90. letech zde dokonce vyhlásila kuponovou privatizaci. Dnes je však zámek hlavně místem pro konání svateb. Od jara do podzimu tu každých 14 dní uvidíte minimálně jednu nevěstu se ženichem, kteří mají možnost nechat se oddat na pěti místech zámku! V kapli, ve freskovém sále, na zahradě, v parku, a dokonce ve věži. Svou dceru zde vdával například pražský herec a moderátor Alfred Strejček.

Hotelový komplex je léta zavedený a hosté se tu mohou komfortně ubytovat. Symbolem zámku je zlatý klíč (odtud původní legenda i název Schlüsselburg), který zdobil fasádu a dneška je tu někde ukryt. Natáčel se zde televizní pořad O poklad Anežky České.

Okolní krajina je plná rybníků (od 15. do 17. století jich zde bylo údajně 365, stejně jako dnů v roce). Nejslavnější rybníkář Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan zde pobýval a tvořil na pozvání Kolowratských a vybudoval tady i několik stok.

Za éry komunismu zámek chátral (část byla i ovčínem), v 60. letech se tu konaly taneční plesy, fungovala zde školka i kino. Řada fresek byla podmáčena vodou z prasklé nádrže v nejvyšším patře. Od roku 1972 byl zámek v rekonstrukci, v níž po roce 1980 pokračovala československá vláda, aby od roku 1985 mohla zámek využívat jako luxusní reprezentační a rekreační středisko. Při rekonstrukci byl zámek doplněn o výtah, bar, saunu, jídelnu a garáže. Zahradu dostala nový tenisový kurt, volejbalové hřiště, minigolf a gril. K navrácení potomkům původního majitele JUDr. Jindřicha Anastáze Vaníčka, který zemřel v roce 1958, došlo roku 1993. Dnes se o majetek zámku a přílehlá pole, lesy a rybníky stará celý 17členný kolektiv dědiců rodiny Vaníčků, který je rozestý po celé republice, a tak někdy bývá dosti obtížné rozhodnout, co je prioritním úkolem a co ještě na úpravu či rekonstrukci počká.

www.zameklnare.eu

Tipy v okolí:

Kadov

(6 km od obce Pole) byla původně středověká dřevěná vladyská tvrz Racka ze Žihobec. Kamennou podobu dostala v 16. století a zajímavé je její renesanční západní křídlo. O její znovuzrození, včetně opravy pivovaru a zahrady, se snažili místní. Objekt byl bohužel prodán a v současné době je uzavřen.

Zámek Stráž nad Nežárkou

Toto místo bylo v minulosti významným strážním bodem. Historie prošla přes pomezí stráž, hradiště a významný strážní hrad až po zámek. I tady se v minulých stoletích střídaly různé šlechtické rody (například Šternberkové nebo Marie z Valdštejna, kterou okouzil pohled na řeku v hlubokém údolí). K vidění jsou zde historické zbraně, brnění, děla, katapulty, sklepení, mučírna, popravčí místnost, šatlna pro zločince, věšárna i tajné hradní únikové chodby, z nichž jedna, vedoucí k řece Nežárce, je nyní již přístupná návštěvníkům.

K zámku Stráž nad Nežárkou patří ale především jméno světové operní pěvkyně Emy Destinové, která zámek vlastnila od roku 1918 až do své smrti roku 1930. Po druhé světové válce byl zámek znárodněn a na jeho značně zdevastovaném stavu se podepsala i armáda ČSR a Ústav sociální péče, které zámek užívaly.

Hudba je zde opravdu všudypřítomná. Zpěv Emy Destinové a její žáčky a pokračovatelky Jarmily Novotné zní v jejich stálých zámeckých expozicích. Také se zde konají významné koncerty světových umělců a souborů na vysoké umělecké i společenské úrovni. Vystupovali zde například sólisté Londýnské královské opery, Vídeňské opery, Metropolitní opery v New Yorku, významní čeští sólisté i další osobnosti jako např. mistr Josef Suk nebo sólisté rodu Kubelíků. Neméně zajímavá byla hudba Hradní stráže Pražského hradu i jiní umělci a soubory.

Ema Destinová milovala zdejší přírodu. Když poprvé vstoupila na zámeckou půdu jako majitelka, zasadila před zámek památný dub kuželovitého tvaru. Druhý památný dub zasadila u zámku současná majitelka paní Radoslava Doubravová, když zámek v roce 2002 ve zdevastovaném stavu zakoupila.

Návštěvníci se mimo jiné mohou seznámit s průběhem rekonstrukčních prací od krovů, stropů a podlah až k vnitřnímu vybavení. Časový odhad rekonstrukce byl přibližně 15 let, manželé Doubravovi však zámek slavnostně otevřeli veřejnosti už v roce 2006.

Současná majitelka zpracovala celou rozsáhlou historii strážního hradu, zámku a stálých výstav na zámku do zajímavých a žádaných knih, jež jsou k dispozici pouze na zámku. Zámecký areál nyní nabízí tři velmi poutavé prohlídkové trasy a patří mezi nejhezčí zámky v republice.

www.zamekstraz.cz

Tipy v okolí:

Třeboň

Ne více než 15 km vzdálená Třeboň skýtá řadu městských pamětihodností, rybníční soustavu, lázně, kulturní vyžití, rybářské slavnosti a výbornou jihočeskou gastronomii.

Zámek Pluhův Žďár

Pluhův Žďár najdete nedaleko Kardašovy Řecice, cca 16 km od Jindřichova Hradce.

Bývalý hospodářský dvůr má dnes podobu upravené zahrady, do budoucna se počítá ještě s dalším novým vjezdem, venkovním parkovištěm a hlavně fontánou, která nebude jen na podívání, ale v níž se budou moci i cachtat děti.

Majitelem tvrze byl už ve 12. století Pluh z Rabštejna, úředník Oldřicha z Hradce. Název obce je odvozen od jména prvního majitele, jehož rod vlastnil tvrz i s celou vesnicí až do 15. století. Přebudovanou středověkou tvrz a později zámek zakoupil v roce 1928 Bedřich Beneš, bratr prezidenta Edvarda Beneše. Od roku 1948 byl zámek zabaven a sloužil k bytovým účelům.

Rodina Benešů odtud pochází, a tak současný majitel Radim Beneš, po čtyři volební období místní starosta a prezidentův praprasynovec, vypráví životní příběh svůj i své rodiny: „Zámek byl v majetku mého pradědečka, Bedřicha Beneše, můj otec i maminka pracovali ve zdejším JZD. Tam, kde dnes stojí opravená budova s penzionem, býval krávin a maminka každé ráno dojíla krávy. Zadní trakt sloužil jako

příprava pro krmivo, dnes je tu velká jídelna, v níž právě obědvají handicapované děti z letního tábora. Střídají se tu po turnusech.“

Radim Beneš podědil houževnatost a diplomacii po předcích a starosti s restitučními střídal se starostmi o obec. Bylo mu šestnáct, když začal vyřizovat všechny restituční dokumenty. Na funkci starosty koncem roku 2015 rezignoval, aby zvládl i povinnost obnovy rodinného majetku. Zájem o veřejné dění u něj ale trvá a možná se do politiky vrátí.

Zámek se využívá na svatební obřady a slavnostní příležitosti, ale také pro využití místních. Nádvoří zámku bylo vydlážděno, hraje se tu divadlo pro děti a majitel uvažuje o novém „prezidentském“ apartmá, kde by se snoubil duch bývalého prezidenta s moderním zázemím pro svatebčany.

Pro Radima Beneše je obnova statků jeho prarodičů na prvním místě, zámek a celý zámecký dvůr miluje, a pokud jste ho nepotkali za volantem nákladáku s kamením, určitě se stará o novou příjezdovou cestu.

www.pluhuvzdar.cz

Tipy v okolí:

Červená Lhota

– pohádkový vodní zámek, jedno z nejnavštěvovanějších míst Jihočeského kraje.

Zámek Skalice

Téměř u hlavní silnice z Vimperku do Strakonice se nachází obec Bohumilice, kde na místním zámku nabízejí možnost ustájení koní, projížďky nebo prožití netradiční „koňské“ dovolené. Každoročně se sem sjíždějí děti na tábor zaměřený na jezdecké dovednosti i péči o koně.

Tou hlavní atraktivitou je ovšem vlastní areál zámku, který patří rodině Hiršlů. Jména předchozích generací majitelů jsou však v našich dějinách skutečnými pojmy. Podnikatel Ferdinand Holoubek, jenž vlastnil v Praze společnost Saponia na výrobu mýdel a svíček, koupil zdejší zámek v roce 1923 a jeho rodina zde vydržela i po konci války až do roku 1950.

Dnešní majitelka paní Zdenka Hiršlová, vnučka Ferdinanda Holoubka, sem poprvé zamířila s rodiči jakožto roční holčička. Její maminku však u Dobříše na nákladním autě postřelil „partyzán“, a do Bohumilic ji tudíž dovezl cizí člověk.

Zámek byl vybudován v polovině 16. století rodem Malovců a sloužil jako strážní tvrz na okraji Šumavy. Krátce tu pobývali Thun-Hohensteinové, které pak vystřídala rakouská sklářská rodina Lumbe von Mallonitz, pohřbená na zdejších hřbitově.

Paní Zdenka Hiršlová, rozená Voženilková, měla podnikavého i druhého dědečka, který byl mlynářem v Předměřicích. Mouka „dvounulka“ z Předměřic se prodává dodnes.

Podnikavost rodině nechybí dodnes: po vrácení majetku se Hiršlovi snažili získat prostředky na obnovu zdevastovaného areálu pěstováním žampionů a sběrem hub a v tomto odvětví dnes další generace rodiny úspěšně působí.

Koně tu nestojí jen na okraji ve stájích, dnes je jich tu skoro padesát a tvoří středobod činnosti. Od roku 1996, kdy započala restituce a zámek byl předán do rukou potomků rodiny Holoubků, začal nový boj o znovuzrození a obnovení luk, pastvin a hospodářských budov. Dodnes není vše vybojováno: zámek stojí přímo u komunikace, která by si zasloužila nový povrch a vhodné odvodnění.

Paní Zdenka Hiršlová s manželem se starají o celý chod panství, organizují svatby v opraveném zámku, nacvičují vánoční koledy s místními dětmi, každoročně pořádají Hubertovu jízdu a adventní mikulášský den pro děti. Synové Štěpán a Pavel Hiršlovi provozují jízďárnu a ubytování. A na to všechno dohlíží babiččina busta při vchodu do areálu. Malý ostrůvek na rybníčku u zámku byl na její výslovné přání osazen českou vrbou.

www.zamekskalice.cz

Tipy v okolí:

Bohumilice

Kromě zámku a památného kostela ze 13. století je další významnou památkou Bohumilic tzv. bohumilický meteorit. 57 kilogramů vážící kus železa – největší ve střední Evropě – spadl 150 m od zámku a byl nalezen za Malovců v roce 1829. Kopii meteoritu je možno vidět v zámku. Originál (respektive jeho větší část) se nachází v Národním muzeu v Praze, další části pak v muzeích po celém světě.

Tvrz Dražič – zámek Mládí

Asi 6 kilometrů od jihočeské Bechyně se nachází vesnice roku 2011 – Dražič. Najdete tu upravený pivovar s lihovarem Lipan a hned za ním vchod do zahrady a parku s jednoduchou obdélnou budovou v převážně barokním slohu. Že se tady stále pracuje, je vidět na každém kroku, ale přesto je každý návštěvník vítán. V ostění jsou patrné zbytky renesanční tvrze. Dominantou je vyčištěná a opravená kaple sv. Mikuláše, v níž se čas od času odehrávají i mše. O to všechno se zde zasloužil současný majitel, hrabě Leopold Deym, který pochází z dolního Bavorska a bydlí v Mnichově. Kořeny jeho rodu však sahají až do 15. století a jsou spjaty se Střížovem u Milevska a dalšími místy v Čechách. Ví se, že jeho prapředek podepsal protestní dopis proti upálení mistra Jana Husa v roce 1415.

Od původních majitelů, kterým byl zámek vrácen v restituci, zakoupil hrabě Deym značně zdevastovanou budovu s arkádami v přízemí i prvním patře. Dnes mu patří i 60 hektarů polí a luk a vybudoval zde velký jablonoňový sad, takže o práci tu není nouze.

Leopold Deym na „zámku Mládí“ (což je i název společnosti, která se o záchranu stará) vybudoval místo pro setkávání mládeže z obou stran nedaleké hranice – bavorské i české. Organizují zde svá setkání, při kterých bydlí ve stanech na louce u zámku. Ve zrekonstruovaných zámeckých místnostech by majitel v budoucnu rád vybudoval národopisné muzeum kraje, a připomenul tak historické vazby a poukázal na nutnost spolupráce mezi místy, městy i zeměmi. V roce 2011 mu byla propůjčena cena „Zlaté srdce pro Evropu“ Společnosti česko-německého porozumění. S prvními kroky na české půdě mu pomáhal i bratr Michael, největší zodpovědnost za místní památku má ale on sám a často sem dojíždí, aby přiložil ruku k dílu. Zámek Mládí nabízí netradiční dobrovolnické pracovní pobyty pro mládež a ohlášeným návštěvníkům jsou brány otevřené. Zámek se pyšní například krásnou středověkou černou kuchyní, která již byla dokončena.

www.schloss-drazic.eu

Zámek Měšice u Tábora

Budova stojící u hlavní cesty na první pohled cesty příliš nezaujme, zajímavosti schovává spíše uvnitř. Sídlí zde Český institut mezinárodního setkání (ČIMS), jehož zakladatel Dr. Jan Nepomuk Berwid-Buquoy je osobností vskutku renesanční: je politologem a historikem, psal rodokapsy, býval kuchařem, pracoval jako novinář, napsal 14 knih literatury faktu, měl hodnost důstojníka britské zpravodajské služby, stal se místopředsedou České atlantické komise NATO a současně předsedou její Výchovné, vzdělávací a osvětové frakce, má několik vojenských vyznamenání a je dodnes politicky činný.

Do dnešní doby bylo do zámku investováno přes 15 milionů korun a jsou zpřístupněny dvě prohlídkové trasy. V té druhé zaujmou znovu zrekonstruované vzácné rokokové fresky z první poloviny 18. století, znázorňující italské městečko Millesimo (odkud pocházel hrabě Caretto, který v roce 1699 přebudoval tehdejší renesanční tvrz na barokní zámek). Zajímavé elementy přinášejí do zámecké architektury arkády na nádvorní straně s trojúhelníkovým štítem a plochými pilastry, v přízemí a v patře jsou vidět vzácné křížové hřebínkové klenby.

Na budově zámku je pozoruhodné, že v sobě skrývá celkem čtyři stavební slohy: renesanci, baroko, rokoko i empír, což je na tak malou stavbu velice vzácné a ojedinělé.

Dr. Jan Berwid-Buquoy žije střídavě v Berlíně a na barokním zámku v Měšicích, který roku 1545 postavili předkové jeho matky, Prokopové z Hejlovce, z jejichž rodu pochází patrně i legendární husitský vůdce Ondřej Prokop zvaný Holý. V 19. století patřil měšický zámek baronům Náherným z Borutína.

Zajímavé jsou však zejména některé exponáty uvnitř: pohovka a jídelní stůl po Reinhardu Heydrichovi, a dokonce i prostěradlo, na němž ležel po atentátu, sedací souprava po Nicolae Ceaușescovi, manželské postele, které ve skutečnosti patřily Tomáši Garriguu Masarykovi a jeho ženě Charlottě, stůl a pohovka po Winstonovi Churchillovi, secesní ložnice z roku 1904 po francouzském ministru zahraničních věcí Aristu Briandovi a další bizarnosti.

„Zámek není muzeum“, říká Dr. Buquoy, „vše můžete ohmatat, sednout si nebo i spočinout, třeba v křesle.“

V rytířském sále se konají přednášky a konference, setkání odborníků a veřejné koncertní akce.

Návštěvy se hlásí předem a prohlídka je možná během celého roku při minimální počtu 5 osob.

www.zamekmesice.beepworld.de

Tipy v okolí:

Kozí Hrádek

je cca 5,5 km vzdálená zřícenina gotického hradu, prohlášená za Národní kulturní památku. Před odchodem do Kostnice zde v letech 1413–1415 žil mistr Jan Hus.

Zámek Mitrowicz

Když před více než deseti lety začala společnost Mitrowicz zachraňovat zámecký objekt v Kolodějích nad Lužnicí, našla zde polorozpadlé hospodářské budovy nesoucí stopy povodní z roku 2002, náletový les a poškozenou statiku.

Dnešní stav však svědčí o nesmírné houževnatosti, prozíravosti a trpělivosti majitelů, kteří si uvědomovali, že ne vše bude do roka hotové. Společnost Mitrowicz vede pro majitele po celou dobu Michal Bedřich, který má k místu i velmi osobní vztah: ve zdejší kapli požádal svou přítelkyni o ruku. Byl u zakládání nové zahrady, květinových i bylinkových záhonů, habrového labyrintu a parku pro

vyžití dětí, jezírka, gril bistra a venkovního prostoru pro pořádání společenských akcí, ale také u vzniku ubytování pro 46 hostů. Již zmíněná kaple sv. Anny byla pro restaurátory i řemeslníky oříškem. Kolem kopule se musel vybudovat železobetonový ochoz a teprve vyměněné trámy unesly novou střechu. Citlivé opravy se dočkaly také reprezentativní místnosti v prvním patře s cennými freskami ze života Václava Vratislava z Mitrowicz, který se jako patnáctiletý panoš vydal s poselstvem císaře Rudolfa II. do Cařihradu, kde upadl do zajetí. Svě vzpomínky z cest zachytil v cestopise Příhody Václava Vratislava, svobodného pána z Mitrovic.

Z areálu se muselo odvézt skoro sedm tisíc tun suti a navážky, bylo třeba instalovat nové inženýrské sítě a odvodnit celý park. Znovuzrození objektu bylo v roce 2017 po zásluze oceněno vítězstvím v soutěži agentury CzechTourism o nejlepší turistickou atraktivitu v kategorii Fénix, která je určena pro objekty „vzkříšené z popela“.

Pro svou jedinečnou a romantickou atmosféru je zámek vyhledávanou lokalitou pro svatby. Dostat se sem dá i po vodě, neboť areál má vlastní přístaviště přímo u zámku.

Podpora ze strany Jihočeského kraje a Ministerstva kultury pokryje jenom asi jednu desetinu všech nákladů, ale pozitivní energie je tady i přesto na rozdávání. Až sem přijedete, určitě se nakazíte všudypřítomným entuziasmem.

www.zamekmitrowicz.cz

Tipy v okolí:

Netěchovice

V Netěchovicích, okrajové části Týna nad Vltavou, najdete Jihočeské zemědělské muzeum. Program Agrománie ukáže dětem i dospělým, jak se pěstují plodiny a zpracovává obilí, a seznámí je s prací na polí a loukách v minulosti a dnes.

Zámek Bechyně

I zde je možné se nechat romanticky oddat. Ostatně, svatbu tady měli v roce 1580 i Petr Vok a Kateřina z Ludanic. Atmosféra města Bechyně navíc evokuje malebný Český Krumlov.

Více než tři sta let patřilo bechyňské panství do majetku hraběcího rodu Šternberků, později díky sňatku rodu Paarů. Portréty dřívějších majitelů dodnes zdobí stěny zámecké galerie. V držení rodu zůstal zámek až do roku 1948, protože i za války měli jeho příslušníci silné národnostní cítění. Poslední kníže Alfons byl jedním za signatářů memoranda české a moravské šlechty prezidentu Háchovi v roce 1939.

V době komunistické éry využívala zámek Československá akademie věd. Po roce 1989 bylo panství navráceno Paarům, a to nejstaršímu ze třech sourozenců, synu knížete Alfonse, knížeti Alfonsi Václavu, který se rozhodl zámek prodat. V současné době je majetkem firmy Panství Bechyně SE se sídlem v lichtenštejnském Vaduzu. V čele společnosti stojí Josef Štáva se svými dcerami Silvií, Dagmar a Nicole. Josef, pravnuček někdejšího správce renesančního zámku v Bechyni, emigroval jako osmnáctiletý kráče po sovětské okupaci v roce 1968. Po skoro třiceti letech švýcarské emigrace se definitivně vrátil domů a s ním i kapitál pro důkladnou rekonstrukci.

Společnost, kterou založil, vlastní celé bechyňské panství: zámek, pět tisíc hektarů lesů, polností, rybníky a další nemovitosti. Do rekonstrukce zámku a zvelebení okolí už Štávova firma investovala pozoruhodnou finanční částku bez státní podpory a má nezpochybnitelnou zásluhu na rozkvětu bechyňského panství. V dnešní době se o firmu starají druhou generací jeho dcery a v okolí Bechyně zaměstnávají stovky lidí. Společnost dále provozuje golfové hřiště, na zámku pořádá divadelní a hudební akce a výstavy.

Jedny z nejdůležitějších a nejnákladnějších oprav celého panství proběhly v celém zámeckém areálu. Byla zrestaurována zámecká jízdárna, přilehlé budovy a zámek zdobí nová fasáda, vnitřní nádvoří a nábytek, obrazy, podlaha, kazetový a štukový strop i nástěnné malby v interiéru. Malba ve svatebním sále ve vás lehce vzbudí dojem, že vám jde za svatebčany celý středověký soudní tribunál.

www.panstvi-bechyne.cz

Tipy v okolí:

Dobronice u Bechyně

Zavítejte na zříceninu hradu Dobronice u Bechyně, která pochází ze 14. století. Nebo se projděte Černickou oborou, již založil v roce 1585 Petr Vok z Rožmberka. U klubovny bechyňského golfového hřiště uprostřed obory začíná naučná stezka, která vás provede touto významnou lokalitou, v níž žije mnoho vzácných druhů hmyzu.

Tvrz Cuknštejn

Poblíž Nových Hradů, kousek od rakouských hranic, stojí tvrz Cuknštejn, kterou možná znáte z filmů. V roce 2000 se zde natáčel film Královský slib, v roce 2008 si filmaři objekt vybrali pro snímek Ať žijí rytíři, pro německou ZDF tu vznikl Puppenspieler a na podzim 2018 se v tvrzi usadila Česká televize, aby zde natočila novou televizní pohádku.

Tvrz byla postavena někdy v letech 1488–1491 Vilémem Pouzarem z Michnic. Na konci 15. a počátkem 16. století držel tvrz vysoký zemský úředník Oldřich Pouzar, jenž zastával významné místo na

Pražském hradě a je pohřben v Saské kapli v katedrále sv. Víta. Poté, co v roce 1549 zemřel, si majetek rozdělili jeho synové, přičemž Cuknštejn připadl Svojšemu Pouzarovi. Majetek se ale drobil dál a po Svojšeho smrti v roce 1570 se přes Pavla Boubínského z Újezdu dostala tvrz do dodržení Jiřího Káby z Rybňan, který zde sídlil až do počátku 30leté války, kdy zemřel.

Cuknštejn byl za stavovského povstání vypálen císařskými vojsky a spolu s celým novohradským panstvím jej nově získali Buquoyové, konkrétně hrabě Karel Bonaventura. Tento šlechtický rod sice tvrz opravil, ale používal ji jen pro hospodářské účely. Po nástupu komunismu byl Cuknštejn Buquoyům zkonfiskován a dostal se do majetku státu. Pro rekreační účely byla tvrz používána hlavně v 60. letech, po roce 1971 už zůstala bez dalšího využití a dál chátrala. V takto zbědovaném stavu, a to přesto, že byla od 50. let zapsána jako kulturní památka ČR, ji novohradští v roce 2000 museli prodat, neboť v městské pokladně chyběly prostředky na záchranu a obnovu. Také původní plán, že tady vznikne národopisná expozice Jihočeského muzea, padl. Dnes tuto stálou výstavu najdete v nedaleké tvrzi Žumberk.

Současný majitel stavební inženýr Tomáš Pek, milovník historické architektury, dobře věděl, že jej nečeká lehká práce. Také jeho rodina se dívala na koupi poněkud skepticky. Při úpravě fasád byla objevena kaple s gotickými freskami. Mezi cenné prvky původní stavby patří i kamenná pavlač, z níž se vchází do horního podlaží, osmiboká dvoupatrová věž, množství kamenných sedlových portálků a okna s lomenými gotickými oblouky.

Tomáš Pek vyučuje na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice a poskytuje poradenství všem zájemcům, kteří s obnovou památek teprve začínají. Je také aktivním politikem v Praze 10 a má na starosti projekty související s obnovou historických objektů a jejich novým využitím.

V době své přítomnosti nebo po předchozí domluvě v tvrzi rád přijímá návštěvníky. Konají se zde slavnostní akce, svatby i rodinné oslavy. Do budoucna se počítá také s hudebními produkcemi. Přípravují se dny otevřených dveří a plánuje se oprava podlah a slavnostního sálu.

Tipy v okolí:

Žumberk

Navštivte pobočku Jihočeského muzea v tvrzi Žumberk (cca 6 km od Nových Hradů) s expozicí lidového malovaného nábytku. Ke zhlédnutí je zde také stálá výstava Ryby a lidé a Rožmberkové a rybníkáři v jižních Čechách.

Zámeček Dobrohoř

Zámek Dobrohoř najdete na okraji městské části Starého Města pod Landštejnem. Osada Dobrohoř patřila odjakživa k zámeckému třeštskému panství, býval tu však i populární dvůr, který po opuštění hradu koupili Herbersteinové. Po jejich vymření a po dlouhém dědickém řízení se zde usídlil Ferdinand von Wenzel, svobodný pán von Sternbach zu Stock und Luttsch, jehož potomci drželi panství až do roku 1945. Poválečné přestavby na klasicistní zámek už majitelé nestihli dokončit a pak to šlo s objektem z kopce. Děti odsunutých

Sternbachů usilovaly o vrácení československého občanství, ale tehdejší stát jim to neumožnil. Správa Státního statku, trvající až do 90. let, zkázu úspěšně dokonala. Objekt chátral a chátral.

Od roku 2013, kdy se zámek dostal do rukou nových soukromých majitelů, probíhají práce na jeho záchranu, obnovu a alespoň částečné zpřístupnění. Manželé Mužákové se do rekonstrukce pustili s vervou a nadšením, třebaže mají jiná povolání (chemik a profesorka na střední škole). Zrenovované jsou již některé místnosti, do nichž se nastěhovala umělecká díla současných českých výtvarníků a sochařů. Před vchodem uvítají návštěvníky dvě ženské postavy od sochařky Veroniky Oleriny, jejíž díla zdobí i opravené chodby. Hotový je jeden velký hostinský pokoj a jeden apartmán ve dvoře, takže byt' zatím v omezené podobě, možnosti zámeckého pobytu v tomto těsném hraničním pásmu existují. V klasicistním zámku se dodnes nacházejí zbytky nádherných kachliček z bývalých kamen, kterých bylo v celém objektu snad i sedmáct. Část expozice je věnována tetě manželů Mužákových, paní Jarmile Kozderkové, která byla významnou českou pianistkou. Vstupné do zámku je dobrovolné.

Projekt je to možná trochu bláznivý, ale také velmi romantický. A zámek rozhodně stojí za návštěvu.

www.zamekdobrohor.cz

Tipy v okolí:

Slavonice

8,5 km vzdálené historické město Slavonice, renesanční brána do České Kanady, představuje překrásný a ojedinělý soubor goticko-renesančních památek. Skupina pražských umělců kolem producenta Ondřeje Trojana zde každoročně počátkem srpna připravuje Letní filmový a hudební festival Slavonice Fest.

Tvrz Cerhonice

Nenápadná obec nedaleko Písku na první pohled ničím zvláštním nevyniká. Z dálky viditelná věžička tvrze však dává tušit, že se tu nachází zámek nebo hrádek a že se jedná o mohutnou a majestátní budovu. A za okny obytné části bez fasády jsou květiny, což naznačuje, že se uvnitř bydlí.

Tvrz Cerhonice je z části opravená a svítí bělobou, ale z části je ještě ve fázi hrubé rekonstrukce a na své znovuzrození trpělivě čeká.

Majitel zámku Vladimír Jiráň, rodák ze středních Čech, se vrátil do vlasti z Francie a začal hledat vhodný objekt k důstojnému odpočinku. Zamíloval si jihočeskou krajinu, ale objekty, které byly po revoluci k dispozici, nebyly příliš vhodné k rekonstrukci – a to jich se svou přítelkyní Olgou Macháčkovou objel rekordně i patnáct za den. Volba nakonec padla na Cerhonice. Zámek byl od roku 1689 až do období první republiky v majetku premonstrátů, jejichž řád pochází rovněž z Francie, a tak možná právě podvědomá náklonnost pana Jiráňe k této zemi vedla jeho kroky sem.

Poslední předváleční majitelé, rodina Königů, zámek odkoupila v roce 1936. Když jí byl později vrácen v restituci, už jej obývat nechtěla. A tak se roku 2002 stal novým pánem Cerhonice Vladimír Jiráň a zchátralá dominanta vesnice začínala pomalu vstávat z popela. Dnes už jsou některé místnosti vybavené i dobovým nábytkem, příjezdová cesta vysypaná oblázky a ze zadní části objektu se ozývají kladiva řemeslníků. Vladimír Jiráň tu chce spokojeně žít a nedělá z objektu turistickou atrakci. Avšak objedná-li se někdo předem nebo je-li ve vesnici nějaká slavnost, rád brány zámku otevře. Poměrně systematicky spolupracuje s pražským muzeem, a když si přijdou divadelní nadšenci nebo školní mládež prohlédnout rodný dům Ladislava Stroupežnického, rád je pozve dál. Slavný dramaturg Národního divadla a autor Našich furiantů se totiž v roce 1850 narodil v domku, který se nachází právě v zámeckém objektu.

Pan Jiráň dobře vychází s místními, a dokonce premonstráti z nedalekého Milevska občas přijdou na kávu a pyšně si prohlížejí svůj znak na zámecké věži, který dnes už zase svítí novotou.

www.cerhonice.cz

Tipy v okolí:

Zvíkov

Královský hrad Zvíkov byl založen v první polovině 13. století Přemyslovci na soutoku Otavy a Vltavy. Především v dobách politické nestability plnil funkci vojenské pevnosti. V zimě ve sklepeních přebývají vzácní netopýři, kteří jsou každoročně monitorováni.

Zámek Dub

Podle Jana z Dubu, později rodu Dubských, je pojmenovaný dnešní městys s cca 500 obyvateli i zámek na náměstí. Starosta v něm oddává snoubence, vítají se zde noví občané a konají se tu dětské besídky i koncerty. Zámek včetně obrazové galerie je celoročně přístupný veřejnosti.

Na Dubu se za staletí vystřídala řada majitelů: Markvartové, Buquoyové, Rajští, Zuckerové i baroni Nádherní. Rytíř Mořic z Honigsteinu přestavěl zámek do novogotického stylu, ale zadlužil se, zchudl a z panství odešel. V roce 1865 koupil zámek pražský měšťan Odkolek, ale i on zámek prodal dál a až po několika dalších

změnách majitelů připadl objekt rodině Bromovských. Po smrti manžela se panství ujala Marie, rozená Daubková z Litně. S dětmi zde žila až do roku 1948, kdy všichni odešli do zahraničí. Dospělého syna však politické změny v Československu po roce 1989 přitáhly zpět a v roce 1992 zámek restituoval. Ing. Jaroslav Battaglia, rytíř Řádu božího hrobu, v roce 1998 přijal od svého strýce nabídku na odkoupení objektu a spolu s ženou Janou Marií se pustil do rozsáhlé renovace.

Po zemědělském učilišti zde zbylo více než 200 tun odpadu, a tak novým majitelům nezbývalo nic jiného než se pustit do práce. Rádi by obnovili novogotickou podobu zámku z dob rytíře z Honigsteinu. Některé ze 27 pokojů už dostaly nový háv, opravuje se nábytek a leští se zrcadla v obnoveném zrcadlovém salónu. Některé unikáty se zachovaly, například kobercová kuchyňská dlažba, vzácný klavír nebo renesanční kamenné ostění z roku 1609.

Svatební obřady tady mají propracované do nejmenších detailů, včetně vypouštění holoubků z balkónu zámku. Traduje se, že pokud poletí oba holoubci stejným směrem, bude svazek vydařený. Obavy novomanželů však bývají bezdůvodné: majitelka zámku ví, že holoubci jsou doma u sousedů v holubníku, a proto zamíří vždy oba stejným směrem.

www.zamekdub.webnode.cz

Tipy v okolí:

Helfenburk

Navštivte zříceninu hradu Helfenburk na hoře Malošín s dochovanou částí objektu, která se nachází asi 5 km od Bavorova.

Tvrz Drslavice

První písemnost o obci Drslavice pochází z roku 1384, ale podle odborníků vznikla zdejší strážní tvrz pravděpodobně už o 200 let dříve. Původně vladcké obydlí, které ve středověku mělo dokonce podobu zámku jako z pohádky, se později změnilo na velké hospodářské stavení, kovárnu a nakonec sýpku. Stojí na vyvýšeném okraji kdysi slavného panství.

Dnešní majitel Zdeněk Švejda, bývalý stíhací pilot, a jeho žena Věra jsou přesvědčeni, že místní studánka uprostřed tvrze má dokonce

keltský původ a dle slov odborníků není v širokém okolí lepší vody. Skoro třináct let sloužila majitelům jako jediný vodní zdroj.

Třebaže kdysi byla tvrz výstavním majetkem Černínů z Chudenic a Schwarzenberků, pozemková reforma se na zdejším majetku podepsala. Od 19. století se tvrz i panství po částech rozprodávaly, a tak se dostaly i do vlastnictví pradědečka Zdeňka Švejdy. Jeho syn (dědeček Zdeňka Švejdy) v roce 1931 koupil sýpku, ale i on odsud z obavy z neradostné budoucnosti v roce 1947 raději odešel. Teprve při dědictví po babičce se zjistilo, že tzv. Schwarzenberský sál, dnes ústřední místnost opravené tvrze, nikdy prodán nebyl, a tak Zdeněk Švejda před smrtí svého otce slíbil, že dokoupí i zbývající části a celou tvrz zachrání. Tento slib je hlavním motivem celkové přestavby.

Odhodlání a statečnost bývají často vykoupeny únavou, ale Švejdovi se nevzdávají, i když dnes už by uvítali, kdyby si celý objekt na svůj provoz vydělával. Krásně zrestaurované jsou prostory pro hospodu a společenský sál, v přízemí se rýsují další místnosti a k dispozici budou první pokoje – dokonce i ten, v němž kdysi na tvrzi bydlel Petr Vok. Zdeněk Švejda se místo létání ohání špachtlí a kladivem. S památkáři našel společnou řeč, naučili jej rozeznávat historické pozůstatky a sám dobře ví, že co se jednou zbourá, to definitivně zanikne. Část tvrze už má i venkovní malované ostění, a až bude vše hotovo, na příhodné místo bude instalován nově schválený heraldický znak se třemi letadly. Vždyť létání se stejně jako bojovnost u Švejdů dědí už v páté generaci. V rodinném poslání rekonstrukce pokračuje i syn Josef.

Návštěva je možná po předchozí dohodě, ale jelikož se stále ještě jedná o staveniště, je na místě opatrnost a také pochopení.

www.tvrzdrslavice.cz

Tipy v okolí:

Husinec

je malebné městečko, které najdete cca 8 km od obce Drslavice. Je pojmenováno podle významného církevního reformátora Mistra Jana Husa. Navštivte zde jeho rodný domek s expozicí „Život a dílo Mistra Jana Husa“.

Zámek Český Rudolec

Zámek Český Rudolec, nazývaný též Malá Hluboká, nelze přehlédnout, jelikož jeho čtyřboká novogotická věž je vidět už zdaleka. V sezóně je zde otevřeno vždy od středy do neděle a za víkend sem zavítá leckdy i 200 návštěvníků.

Ve 14. století zde býval strážní hrad a posléze vodní tvrz na cestě mezi Prahou a Vídní. Renesanční podobu získal zámek v 16. století. V roce 1860 celý vyhořel a následně byl přestavěn v novogotickém tudorovském stylu po vzoru italského zámku Mira Mare nedaleko Terstu. Posledním vlastníkem zámku byl rod Reinhardt-Picchioni. Curt Reinhardt, průmyslník z lužického Bautzenu, který se do rodiny Picchioniů přičlenil, zemřel v roce 1932.

Povalečný vývoj byl zpočátku stejně smutný jako jinde: zámek stál nevyužitý a nezabezpečený a majetek Reinhardtů byl zkonfiskován ve prospěch státu. V lese nedaleko za obcí byl navíc zřízen zajatecký tábor pro téměř sto tisíc válečných zajatců. Krátce po vypuknutí epidemie byl ze zámku vytvořen infekční pavilon. V roce 1948 byla většina budov přidělena k užívání místnímu ředitelství Státních statků a zámek sloužil jako ubytovací zařízení pro zaměstnance a brigádníky statku.

V roce 1989 byl Okresním národním výborem v Jindřichově Hradci zámek převeden bezúplatně JZD Chýně, které zde začalo s opravami. Finanční prostředky však byly brzo vyčerpány, a tak zůstal zámek znovu opuštěný. Následoval dlouholetý soudní spor státu s JZD Chýně o vlastnictví objektu, který skončil až v roce 1998, kdy rudolecký zámek připadl státu. V průběhu těchto let se o osud zámku zajímal bývalý poslanec Parlamentu ČR Michal Prokop a údajně i Karel Gott či Jaromír Jágř, ale teprve v roce 2001 se převedením do správy obce zajistilo, že už další destrukce na budově neproběhnou. V roce 2009 koupila těžce zkoušený zámek brněnská společnost PENA plus a. s. s prioritním cílem: zachránit unikátní zámecký areál a zámek Český Rudolec. Společně s občanským sdružením Paměť Rudolecka se zdařilo několik brigád, došlo k „vyčištění“ budov i zámeckých parků a k provizornímu zpřístupnění zámku pro veřejnost.

Roky 2010 a 2011 znamenaly pro zámek i celý zámecký areál konečně probuzení po dlouhém spánku, opravilo se nebezpečně padající cimburi, připravilo se odvodnění objektu a začala rekonstrukce třicetimetřové věže. Za přispění Ministerstva kultury a díky spolupráci pracovníků Národního památkového ústavu pokračovaly další rekonstrukční práce na střeše objektu.

Společnost PENA PLUS a. s., která se přejmenovala na Malá Hluboká a. s., má ve svém vlastnictví zámek, hostinec, infocentrum v historické budově správce zámku, přilehlé budovy a park naproti zámku. Po 118 letech se v místním hostinci obnovila tradice vaření piva v Českém Rudolci a turisté si tak odvázejí domů soudky i lahve s místním pivem Grasel. Houževnatost a snaha společnosti Malá Hluboká a. s. dávají v posledních letech naději na obnovu zašlé slávy zámku. A to přesto, že z prázdného okenního rámu zámku ve druhém patře hrozí smrtka, místními pojmenovaná Magda, a shlíží krkavec Evžen.

www.zamek-ceskyrudolec.cz

Tipy v okolí:

Graselova stezka

pojmenovaná podle známého lupiče Grasela (jehož jméno zobecnělo do současného hanlivého pojmenování „grázl“), vychází z Českého Rudolce a vede po okolí 9 km dlouhou dobře značenou cestou.

Vítkův Hrádek

Jedná se o nejvýše položený hrad v Čechách, stával zde již od 12. století jako pohraniční pevnost starého rodu Vítkovců, jinak také pánů z Růže. A právě ti si dělili podle barev pětistou růží, která je v tomto kraji na mnoha hradech a zámcích známá a opěvovaná. Z dávné historie se sluší zmínit zdejší nedobrovolný pobyt Václava IV., syna Karla IV. Hrad byl udržován až do 18. století, kdy byl opuštěn a zanechán napospas drsnému horskému počasí. Další zkáze dopomohlo hraniční pásmo po druhé světové válce, kdy se sem už nesmělo, zpočátku z ideologických důvodů, později i z bezpečnostních.

Jádrum dnešní podoby je hranolová obytná věž, tzv. donjon, k níž se přichýlila polygonální přístavba.

Ta byla zpřístupněna v roce 2005 při příležitosti 200. výročí narození Adalberta Stiftera, jehož stěžejní román Vítek je zdejší krajině a místu věnován. Spisovatel hrad dokonce zvětčil na svých malbách.

Za dobrého počasí jsou odsud vidět vrcholy rakouských Alp a také rozsáhlá vodní plocha přehrady Lipno, která je se svou rozlohou 48,7 km² největším vodním dílem v ČR.

Nadšenci ze Spolku přátel Vítkova hrádku v čele s předsedou Miroslavem Kovačičinem už pomohli objekt zabezpečit proti nepříznivým povětrnostním podmínkám a umožnit jeho bezpečnou prohlídku. Před samotnými opravami kamenných zdí a vchodu bylo nutné provést archeologické průzkum. Veškeré opravy se platí ze vstupného a z prodeje upomínkových předmětů a koná se tu i řada kulturních představení. Kulturní atašé spolku Alois Slavíček nabízí netradiční průvodcovské služby, občas hrábne i do strun kytary a přidá hudební vystoupení. K nejpřitažlivějším událostem patří tzv. letní úplňky na hradě, kdy je zde pro návštěvníky otevřeno až do půlnoci.

Na Vítkův Hrádek se dostanete z horské osady Svatý Tomáš ležící nad pravým břehem lipenské přehrady nebo po turistických značkách. Uvnitř hradu můžete vystoupit na ochoz a užít si skvostný výhled, který vás jistě podnítl ke zvěčnění okolní scenérie na malbě nebo alespoň fotografii. Za nepříznivého počasí se sem ale nevydávejte, bude zavřeno.

www.vitkuvhradek.cz

Tipy v okolí:

Stezka korunami stromů

V nedalekém Lipně nad Vltavou najdete opravdový unikát: Stezku korunami stromů s ohromujícím výhledem na lipenskou přehradu, šumavskou přírodu, Novohradské hory i vrcholky rakouských Alp. To vše vám bude odměnou za vystoupení po 675 metrů dlouhé lávce až do výše 40 metrů.

Znovuzrozené památky

v jižních Čechách

Obsah:

úvod	1
------------	---

Velké zámky

1 Zámek Blatná	2
2 Zámek Lnáře	4
3 Zámek Stráž nad Nežárkou	6

Vrácené a obnovené

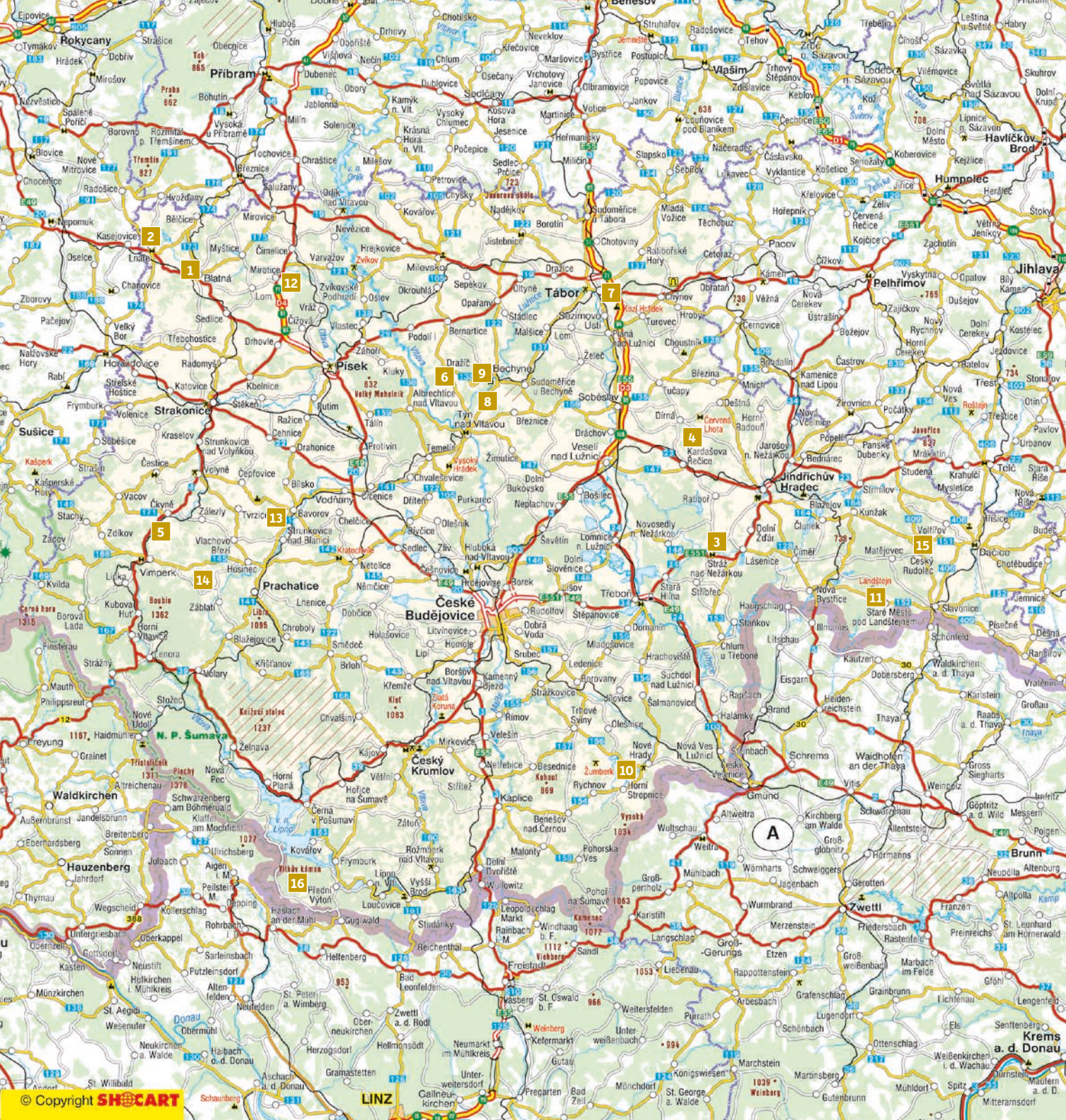
4 Zámek Pluhův Žďár	8
5 Zámek Skalice	10
6 Tvrz Dražíč – zámek Mládí	12
7 Zámek Měšice u Tábora	13

Koupené a zkrášlené

8 Zámek Mitrowicz – Koloděje nad Lužnicí	14
9 Zámek Bechyně	16
10 Tvrz Cuknštejn	18
11 Zámeček Dobrohoř	20
12 Tvrz Cerhonice	22
13 Zámek Dub	24
14 Tvrz Drslavice	26

V péči spolků

15 Zámek Český Rudolec	28
16 Vítkův Hrádek	30

V roce 2018 vydala Jihočeská centrála cestovního ruchu
Text: Nora Dolanská ve spolupráci s Jihočeskou centrálou
cestovního ruchu

Foto: archiv prezentovaných subjektů, Jihočeské centrály
cestovního ruchu a Vydavatelství MCU

Grafický koncept: Čestmír Sukdol

Grafické zpracování a sazba: Vydavatelství MCU

Tisk: Vydavatelství MCU

Náklad: 5 000 ks; první vydání; neprodejné

Tiskové chyby vyhrazeny

Kontakt:

Jihočeská centrála cestovního ruchu

B. Němcové 12/2, 370 01 České Budějovice

info@jccr.cz; www.jiznicechy.cz

Krajské turistické informační centrum jižní Čechy

DOC Mercury, Nádražní 1759

370 01 České Budějovice

 @jiznicechy @jiznicechy

www.jiznicechypohodove.cz

ISBN 978-80-88269-50-2

Projekt „Podpora marketingových aktivit Jihočeské centrály
cestovního ruchu“ byl realizován za přispění prostředků státního
rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Jižní Čechy
Pohodové